

Brüsszel, 2024. május 8.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2020/0279(COD)

9030/24
ADD 1 REV 1

CODEC 1130
ASILE 65
MIGR 179
CADREFIN 78

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a menekültügy és a migráció kezeléséről, az (EU) 2021/1147 és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról, valamint a 604/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = Nyilatkozatok

A Bolgár Köztársaság nyilatkozata

Bulgária köszönetet mond a spanyol és a belga elnökségnek az Európai Parlamenttel folytatott tárgyalások során végzett kemény munkáért, amely a menekültügyi reform véglegesítését eredményezte.

Üdvözljük a társjogalkotók között elért politikai megállapodást. Az új menekültügyi rendszer teljes körű és strukturált közös európai választ ad majd, biztosítva ugyanakkor a szolidaritás és a felelősség közötti egyensúlyt. Mivel Bulgária a migrációs válság kockázatának tartósan kitett uniós frontországok közé tartozik, és a schengeni térség megfelelő működésének garantálása terén nagyobb a kötelezettségvállalása, a szolidaritás szellemében az igazságos felelősségelosztásra és az uniós alapokból az új szabályok végrehajtásához nyújtott támogatásra fog támaszkodni.

A bolgár alkotmánybíróság egy 2018-ban elfogadott határozatában megállapította, hogy az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezménye a nem fogalmához kapcsolódóan olyan jogi fogalmakat támogat, amelyek összeegyeztethetetlenek a bolgár alkotmányban foglalt alapelvekkel, továbbá különbséget szándékozik tenni a „nem” mint biológiai kategória (nők és férfiak) és a „nem” mint társadalmi képződmény között.

Bulgária ezért hálás azokért az erőfeszítésekért, amelyeket – tekintettel a Bolgár Köztársaság alkotmánybíróságának határozatára – a menekültügyi csomag részét képező egyes jogi aktusokban a nemmel kapcsolatos kifejezések használatával összefüggő nemzeti aggályok kezelése érdekében tettek.

Bulgária nem ellenzi a migrációs és menekültügyi paktum elfogadását, de hangsúlyozni kívánja, hogy a menekültügyi csomag részét képező egyes jogi aktusokban használt, a nemmel kapcsolatos terminológiát biológiai kategória (nők és férfiak) értelemben fogja értelmezni.

A Cseh Köztársaság nyilatkozata

A Cseh Köztársaság elismeri az uniós migrációs és menekültügyi politikára irányadó jelenlegi szabályok reformjának szükségességét. Számos kihívás és különösen a 2015–2016-os menekültügyi válság óta bekövetkezett fejlemények rávilágítottak rendszerünk sebezhetőségére – e rendszer nem tartható fenn tovább. Mivel csak egy uniós szinten kialakított közös megoldás tudna megfelelő választ adni azokra a problémákra, amelyekkel az EU és a tagállamok együttesen és egyénileg egyaránt szembesülnek, nagyra értékeljük a főbb hiányosságok orvoslására irányuló erőfeszítéseket.

A migrációs és menekültügyi paktumról folytatott tárgyalások során a Cseh Köztársaság mindvégig a külső határok fokozottabb védelmének célját tartotta szem előtt a schengeni térség biztonságának megerősítése, valamint a felelősség és a szolidaritás közötti helyes egyensúly megteremtése érdekében.

A Cseh Köztársaság külön üdvözli, hogy a végső kompromisszum nem ír elő kötelezettséget harmadik országbeli állampolgárok más tagállamokból vagy harmadik országokból történő áthelyezésére vonatkozóan. Ugyanakkor a Cseh Köztársaság – a jelenlegi rendszert javító egyéb elemek elismerése mellett – megállapítja, hogy az intézményközi tárgyalások eredménye elmarad a tanácsi megbízásban kifejezett ambíciószinttől, valamint hogy egyes eszközök hatékonyságát visszaveti a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhek növekedése, ami gyakorlati nehézségekhez és magasabb költségekhez vezet.

A fentiekre tekintettel és a javaslatok csomagként való kezelésével összhangban a Cseh Köztársaság úgy határozott, hogy tartózkodik a paktumot alkotó jogalkotási eszközökről való szavazás során. A Cseh Köztársaság mindazonáltal nagyra értékeli az EU egységének szellemiségét, és úgy tekint erre a mérföldkőre, mint amely új lehetőséget kínál az uniós migrációs és menekültügyi politika reformjának újult erővel történő továbbvitelére, amelynek során különös hangsúlyt kell fektetni a külső dimenzióra és az azzal kapcsolatos innovatív elgondolásokra.

Magyarország nyilatkozata

Magyarország továbbra is szilárdan meg van győződve arról, hogy olyan közös európai menekültügyi rendszert kell kidolgozni, amely az illegális migráció kiváltó okainak kezelését célozza, minimális szintre csökkenti és végső soron megszünteti az illegális migráció ösztönzőit, visszatartja az Európai Unióba való belépéstől a menekültügyi rendszerrel visszaélni kívánó személyeket, továbbá magában foglalja annak lehetőségét, hogy a menedékjog iránti kérelmeket – a területenkívüliség elvével összhangban – harmadik országokban vizsgálják meg. E célok eléréséhez mindenekelőtt el kell ismernünk, hogy a globális migrációs kihívások nem oldhatók meg Európa területén, ezért nem szabad megoldhatatlan problémákat importálnunk, hanem oda kell eljuttatni a segítséget, ahol arra szükség van.

A hatékony közös európai menekültügyi rendszer kialakításához elengedhetetlen a felelősség és a szolidaritás közötti egyensúly megteremtése, ám úgy véljük, hogy ezt az egyensúlyt a javasolt jogalkotási aktusokkal nem sikerült biztosítani. Az egyensúlyhiány egyértelműen megmutatkozik abban, hogy Magyarország – bár nem uniós frontország – olyan, jelentős hosszúságú külső határral rendelkező tagállam, amely továbbra is felelős az Európai Unióra nehezedő migrációs nyomás megállításáért. E felelősség mellett, a menekültügyi eljárásról szóló rendelet arra kötelezné Magyarországot, hogy a többi tagállamhoz képest sokkal több kapacitást biztosítson a határon folytatott eljárások lebonyolítására, ami földrajzi elhelyezkedésünket tekintve méltánytalan és irreális.

Magyarország 2015 óta elkötelezetten védi az Európai Unió külső határait uniós támogatás nélkül – összhangban a schengeni vívmányok szerinti kötelezettségeivel. Ezen erőfeszítéseinket is el kellene ismerni mint a szolidaritás egyik formáját. Ezzel szemben a javasolt új jogi keret nem tekinti szolidaritásnak a nemzeti költségvetésekből az Európai Unió külső határainak védelmére fordított forrásokat, hanem ehelyett további kötelezettségeket ír elő mind a többi tagállam felé való szolidaritás biztosítása, mind pedig az illegális migráció megállításával kapcsolatos felelősség tekintetében.

Következetes álláspontunkkal összhangban Magyarország nem tudja támogatni a migránsok kötelező elosztásán alapuló szolidaritási mechanizmus létrehozását, ezért nem ért egyet azzal, hogy a szolidaritási keret kötelező elemeként felelősséggel kapcsolatos kiegyensúlyozó intézkedéseket vezessenek be. A 2015-ben elfogadott tanácsi határozatokról már bebizonyosodott, hogy a migránsok kötelező elosztásán alapuló szolidaritási mechanizmus nem fogja enyhíteni a menekültügyi rendszereinkre nehezedő terheket, hanem éppen ellenkezőleg, növeli az érkezők számát.

Végezetül, az Európai Tanács többszöri felhívásával összhangban Magyarország továbbra is határozottan kiáll amellett, hogy konszenzusra kell jutni egy olyan hatékony migrációs és menekültügyi politikáról, amely nem hoz létre új, bevándorlásra ösztönző tényezőket.

A fent említett okokra tekintettel Magyarországnak nem áll módjában támogatni a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet elfogadását, mivel az egy alapvetően hibás rendszer elválaszthatatlan elemét képezi.

A Máltai Köztársaság nyilatkozata

A közös európai menekültügyi rendszer reformja továbbra is kulcsfontosságú ahhoz, hogy megfelelő egyensúlyt tudjunk teremteni a felelősség valamennyi tagállam közötti igazságos megosztása és a rászoruló tagállamokkal szembeni tényleges szolidaritás között.

E tekintetben Málta – miközben köszönetet mond a spanyol és a belga elnökségnek, valamint a Bizottságnak az Európai Parlamenttel való tárgyalások során tett erőfeszítéseikért – úgy véli, hogy a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet, illetve a menekültügyi eljárásról szóló rendelet végleges szövege még mindig nem biztosít megfelelő egyensúlyt.

Ahogy azt 2023 júniusában már jeleztük, Málta – mint különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő, szigetállamnak minősülő uniós tagállam – már most, a jelenlegi uniós vívmányok hatálya alatt is jelentős terhekkel szembesül. A reform részét képező elemek tovább bővítik a felelősségi köröket, miközben a szolidaritási mechanizmus – bár állandó és kötelező jellegű lesz – továbbra is rugalmas marad, és nem biztosítja a szükséges biztosítékokat arra vonatkozóan, hogy az azonosított szükségletek teljes mértékben kielégítésre fognak kerülni.

Málta ezért tartózkodik a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletre, illetve a menekültügyi eljárásról szóló rendeletre vonatkozó szavazáson.

A Lengyel Köztársaság nyilatkozata

1. A Lengyel Köztársaság kormánya nagyra értékeli az EU Tanácsa, az Európai Parlament és az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kompromisszum szülessen arról, hogy az Európai Unió milyen – átfogó és felelős – válaszingázkedéseket hozzon azért, hogy meg tudjon felelni a jelenlegi migrációs folyamatok jelentette kihívásoknak. Hangsúlyozzuk ugyanakkor, hogy a kormánynak nem volt valódi lehetősége arra, hogy részt vegyen a migrációs és menekültügyi paktummal kapcsolatos tárgyalásokban.

2. A Lengyel Köztársaság kormánya nyugtázza, hogy van lehetőség javítani a migrációs és menekültügyi rendszer egyes vonatkozásainak a kezelését. Mindazonáltal a paktumot alkotó jogi aktusok további elemzése rámutatott arra, hogy azok nem foglalkoznak kellőképpen a Belarusszal és Oroszországgal határos tagállamok sajátos helyzetével, amely tagállamok a földrajzi elhelyezkedésükből fakadóan állandó és nagy nyomásnak vannak kitéve a mesterségesen létrehozott migrációs útvonalak miatt. Ezzel összefüggésben érdemes megjegyezni, hogy az Európai Tanács több alkalommal – többek között a 2023. december 14–15-i következtetéseiben is – hangsúlyozta a migráció eszközként való felhasználásának jelenségéből eredő negatív következményeket, valamint elítélte a migránsok harmadik országok általi, politikai célok érdekében eszközként való felhasználását.

3. A Lengyel Köztársaság kormánya arra az álláspontra helyezkedik, hogy a migrációs és menekültügyi paktum nem biztosít megfelelő egyensúlyt a felelősség és a szolidaritás között, és a jövőben további vitáknak adhat teret az uniós intézmények és a tagállamok között.

4. A fentiekre tekintettel a Lengyel Köztársaság kormánya úgy döntött, hogy a paktumot alkotó valamennyi jogi aktus esetében ellenszavazattal él.

A Szlovák Köztársaság nyilatkozata

A Szlovák Köztársaság elismeri a közös európai menekültügyi rendszer reformjának szükségességét. Nagyra értékeljük a folyamatban részt vevő összes elnökség erőfeszítéseit. Tisztában vagyunk egyúttal azzal, hogy a kompromisszum kialakítása nem volt könnyű feladat.

Alapvető fontosságú azonban, hogy ne hátráljunk ki azon álláspontok mögül, amelyeket hosszú ideig képviseltünk és nyíltan kifejeztünk.

Nagyra értékeljük, hogy a paktum középpontjában a migráció okainak a származási országokban történő kezelése áll, amely segíthet enyhíteni az EU külső határaitra nehezedő nyomást.

Úgy véljük, hogy az európai migrációs politika sikere érdekében prioritásként kellene kezelni az EU külső határainak következetes védelmét és a hatékony visszaküldési politikát.

Kíváncsún lenné, hogy minden lehetséges intézkedést megtegyünk az illegális migráció megelőzése és azzal egyidejűleg a nemzetközi védelemre szorulóknak történő segítségnyújtás érdekében.

Annak elismerése mellett, hogy a kötelező áthelyezési létszámokra vonatkozó elképzelést lényegében elvetették, nem vagyunk meggyőződve arról, hogy a benyújtott javaslatok megfelelő egyensúlyt teremtenek a szolidaritás és a felelősség között.

A szolidaritás fontos elv a migráció kezelésében, de úgy véljük, hogy a forma megválasztásának mindig teljes mértékben az adott tagállam hatáskörébe kell tartoznia. Sajnálatos módon a javaslatok nem felelnek meg ennek a követelménynek, mivel a pénzügyi hozzájárulás kötelező abban az esetben, ha nem helyeznek át meghatározott számú menedékkérőt. Ezzel egyidejűleg – bizonyos feltételek teljesülése esetén – a dublini kiegyensúlyozó mechanizmus is kötelezővé válik. Ezek az elemek erőteljes ösztönző tényezőként hatnak a bevándorlásra, és ösztönzik a továbbutazást.

A fentiekre tekintettel a Szlovák Köztársaság a szolidaritás területére vonatkozó benyújtott javaslatok ellen szavaz, nevezetesen a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet, valamint a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről szóló rendelet ellen.

Tekintettel arra, hogy az összes benyújtott javaslat összefügg egymással, a többi javaslatról való szavazás során tartózkodunk.
